

Рамсарска конвенция и Рамсарски места

Конвенцията за влажните зони от международно значение, по-специално като местообитание за водолюбиваи птици е международно споразумение одобрено на 2 февруари 1971 год. в иранския град Рамсар и влязло в сила през 1975. Обикновено се нарича Конвенция за влажните зони или Рамсарска конвенция. Тази конвенция е първото международно споразумение за защита и устойчиво ползване на природните ресурси. Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) служи като **депозитар** на Конвенцията. Конвенцията се обслужва от **секретариат** към Международния съюз за защита на природата (IUCN) в Гланд, Швейцария.

Мисията на Конвенцията е “опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята”. Влажните зони са области, като блата, тресавища, торфени блата или вода независимо дали са естествени или изкуствени, постоянни или временни, с вода, която е статична или течаща, прясна, възсолена или солена, включително области с морска вода, чиято дълбочина при отлив не превишава шест метра. Водолюбиваи птици са птици, екологически зависими от влажни зони.

Рамсарските места са територии, включени в Списъка на влажните зони с международно значение към Конвенцията. Всяка страна, член на Рамсарската конвенция, определя подходящи влажни зони в рамките на своята територия за включване в Списък на влажните зони с международно значение. При подписването на Конвенция, всяка страна предлага най-малко една влажна зона за включване в списъка, като по всяко време може да добави и други влажни зони. Влажните зони се избират за списъка в зависимост от тяхното международно значение по отношение на екология, ботаника, зоология, лимнология или хидрология. На първо място се включват влажни зони с международно значение за водолюбивите птици по време на всеки сезон. Границите на всяка влажна зона се описват в подробности.

Страните планират управлението на влажните зони с цел тяхното запазване. Всяка страна е длъжна да информира Секретариата ако екологическият характер на влажна зона на нейна територия включена в списъка е променен, се променя или вероятно може да бъде променен в резултат на човешка намеса. Когато някоя страна, следвайки свой спешен национален интерес, заличи или промени границите на дадена влажна зона, включена в списъка, тя трябва да компенсира нейната загуба като създаде допълнителни естествени местообитания за водолюбиваи птици.

Цялата отговорност за съдържанието на изданието се носи от Черноморска мрежа на неправителствените организации и при никакви обстоятелства не може да се приема, че то отразява официалното становище на ФМ на ЕИП и Договарящия орган.

Обявяването на една влажна зона за „**Рамсарско място**” не води автоматично до никакви промени в нейното управление. То само подчертава международната значимост на съответната влажна зона. Всяка страна трябва да намери юридическите механизми да осигури устойчивото управление на своите Рамсарски места като ги обяви за защитените територии по националното си законодателство, включи ги в мрежата Натура 2000 или разработи план за тяхното управление.

Към Секретариата се поддържа и списък на застрашените Рамсарски места. Езерото Сребърна бе включено за няколко години в него вследствие на настъпващи екологични промени в него. То бе обект на няколко мисии от страна на експерти на Рамсарската конвенция, които отправиха серия от препоръки за неговото управление. След тяхното изпълнение и значително подобряване на неговото състояние то бе извадено от списъка на застрашените Рамсарски места.

България е сред първите страни подписали Рамсарската конвенция през 1974 год. В момента страната е представена с 10 влажни зони, с обща площ от 20 306 хектара – „Атанасовско езеро”, „Комплекс Беленски езера”, „Дуранкулашко езеро”, „Остров Ибиша”, „Шабленско езеро”, „Местността Пода”, „Поморийско езеро”, „Комплекс Ропорамо”, „Езерото Сребърна” и „Езерото Вая”.

Най- ценните територии на повечето български Рамсарски места са вече включени в защитени територии (резервата Атанасовско езеро например) и така частично се ползват от защитата на Закона за защитените територии.

В българското законодателство няма специално разработена част за Рамсарските места. Единствено в Закона за биологичното разнообразие е записано, че България изгражда своята Национална екологична мрежа включвайки в нея приоритетно Рамсарските места. Следвайки тази препоръка всички настоящи български Рамсарски места бяха включени и в защитени зони. Така европейската мрежа Натура 2000 ще допринесе за тяхното по- добро опазване и управление.